

HET DEBAT. Moet gratis thuisbezorging van pakjes afgeschaft worden?

Het Laatste Nieuws - 23 Nov. 2021

De arbeidsinspectie viel gisteren binnen bij het postbedrijf PostNL in Mechelen, Wommelgem en Ardoorie na journalistiek onderzoek van HLN en 'VTM Nieuws'. Onze journalist Joppe Nuyts ging undercover bij het bedrijf. Dat er wantoestanden zijn bij PostNL, zorgt voor weinig verwondering bij experts. Grote spelers willen 'gratis leveren'. Onderaannemers worden uitgebuit en frauderen op hun beurt. Moet gratis thuisbezorging van pakjes afgeschaft worden? Vanavond bundelen we de boeiendste reacties in een nieuw stuk. Lees hieronder alvast wat onze experts ervan vinden.

Redactie

Roel Gevaers, transporteconoom (UAntwerpen):

“De kosten om een bestelling bij de klant thuis te laten leveren, zijn wel degelijk gestegen”, vertelt Gevaers aan onze krant. “Vervoer, het leveren van nachtwerk: dat betaalt zichzelf niet. Toch is de bestelprijs per pakje niet gestegen in de laatste tien jaar, integendeel. Want multinationals zoals Bol.com en Zalando willen gratis blijven leveren, hoewel dat nooit helemaal gratis kan zijn. En dus kunnen de pakjesbedrijven niet anders dan volgen. Zij moeten dat grote volume aan pakjes zo efficiënt mogelijk verwerken. Koeriers en ook onderaannemers, die zelfstandig werken voor dat bedrijf, werden daardoor al meermaals het slachtoffer van uitbuiting, bijvoorbeeld bij PostNL.”

De onderaannemers beginnen bijgevolg te frauderen om hun hoofd boven water te kunnen houden. “Onderaannemers krijgen zo weinig geld voor de leveringen dat ze hun eigen koeriers in het zwart betalen of contracten vervalsen. Dat kan absoluut niet, maar het is wel een probleem dat veel dieper gaat.”

Volgens Gevaers moeten er dringend een aantal zaken veranderen. “Multinationals zouden om te beginnen de prijzen van de pakketten moeten doen stijgen, en dus vragen aan de consument om meer te betalen voor een levering. Maar ook wij zouden ons meer bewust moeten zijn van het feit dat we amper verzendingskosten hoeven te betalen. Zoiets kan eigenlijk niet.”

Tom Peeters, Belgische Transportarbeidersbond BTB:

“Die onderaannemers en hun chauffeurs worden zo uitgerst dat ze vaak geen keuze hebben. Ze zijn eigenlijk de speelbal van bijvoorbeeld PostNL”, zegt Tom Peeters van BTB. “PostNL zegt dat het hun werknemers niet zijn en zij schuiven alle verantwoordelijkheid van zich af. Dat is het grote probleem dat wij willen aankaarten. Daarom hebben wij ons ook burgerlijke partij gesteld in de rechtszaak tegen PostNL. Dat doen we voor die chauffeurs, omdat zij geen enkele wettelijke basis hebben ten opzichte van het bedrijf en ze zich niet kunnen laten horen.”

Volgens Peeters moeten de klanten zich bewust worden van dit hele proces. Ook zij dragen mee verantwoordelijkheid. Vaak weigeren klanten verzendingskosten te betalen, waardoor het systeem mee in stand gehouden wordt. “We zijn als consument ook zeker mee verantwoordelijk voor wat er gebeurt, niet alleen bij de pakjesdiensten maar ook in de transportsector in het algemeen. Iedereen verwacht dat transport snel, flexibel en goedkoop gebeurt, maar dat is niet de realiteit”, aldus Peeters op Radio 1. De chauffeur die achter het stuur zit, moet natuurlijk op een fatsoenlijke manier vergoed kunnen worden. We vragen allemaal dat het snel en goedkoop moet, maar we moeten ons de vraag stellen of dat wel oké is.”

Pierre-Alexandra Billiet, retailorganisatie Gondola:

“E-commerce is lang heel goedkoop geweest om ons als consument te lokken naar de nieuwe modaliteit” zei Billiet eerder al. “Een paar jaar geleden was het systeem revolutionair. Om de drempel zo laag mogelijk te houden werden de prijzen gedrukt.”

“Er komen meer en meer taksen op de grote internetgiganten. Die zullen er wellicht voor zorgen dat de prijzen zullen stijgen. Sommige landen staan daar al iets verder in, Frankrijk bijvoorbeeld. Maar het is niet makkelijk om op te boksen tegen de echt 'zware jongens', de internetgiganten. Daarvoor zal er een gecoördineerde actie moeten komen van de Europese Gemeenschap.”

Volgens Billiet is dat systeem niet houdbaar. Hij wijst erop dat er heel wat kosten momenteel niet in de zending verrekend worden. De expert refereert onder meer aan de vervuiling, de CO2 en de kost van onze wegen. “Stilaan zullen we toch voor die totaliteit moeten gaan betalen. We komen nu op het punt waar de vraag gesteld wordt: door wie?”

Els Breugelmans, retailexperte (KULeuven):

“De grote spelers van het eerste uur hebben de consument zo opgevoed dat die het vanzelfsprekend vindt dat pakjes gratis en snel geleverd worden”, vertelde experte Els Breugelmans eerder al in De Tijd. “Maar zowel grote als kleine bedrijven voelen wel dat ze tegen hun grenzen aan zitten. Daarom zoeken ze alternatieven. Ze gaan bijvoorbeeld verzendingskosten aanrekenen onder een bepaald aankoopbedrag.”

“Grote spelers als Amazon en Bol.com bieden met respectievelijk Prime en Select voor een vaste prijs per jaar gratis levering, gekoppeld aan kortingen en promoacties. Dat is tevens een mooie manier om klanten te binden. Of ze proberen hun logistiek kostenefficiënter te maken door pakjes voor een bepaalde regio of wijk samen te laten komen. Dat kan door klanten de keuze te laten om ook later dan de volgende dag te leveren.”

Dat er iets moet veranderen binnen e-commerce op verschillende vlakken is duidelijk. “Maar het is een prisoner's dilemma voor veel grote spelers, net omdat ze hun winst halen op het scherp van de snee.” Ook vertelt Breugelmans aan 'De Morgen' dat er een groter

bewustzijn komt bij de consumenten. “Die tegenbeweging waarbij vooral duurzaamheid in de kijker wordt gezet, is interessant. Meer consumenten kijken bewuster naar de herkomst van wat ze kopen en hoe vervuilend een product is voor het klimaat.”

En nu is het aan jou. Wat is jouw mening? Laat het weten in de comments onder dit artikel. We bundelen de boeiendste reacties vanavond in een nieuw stuk.

Bekijk ook:

[Arbeidsauditeur over inval bij PostNL](#)

[Joppe Nuyts ging undercover bij PostNL werken](#)